

# ВІСНИК ЧЕРКАСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія  
БІОЛОГІЧНІ  
НАУКИ

ВИПУСК 13



ЧЕРКАСИ - 1999

3



## ДОСВІДАННЯ АНГЛІЗМІВ

Протягом півстоліття після першої світової війни необхідною для примусу стала мова.

У статті розглядаються англійські слова, які ввійшли в українську мову з англійської мови.

Уважно вивчаючи англійську мову, необхідно звернути увагу на деякі особливості англійської мови, які ввійшли в українську мову з англійської мови. Це стосується не тільки лексики, але й синтаксису, фонетики, орфографії та інших аспектів мови. У статті розглядаються деякі з цих аспектів мови, які ввійшли в українську мову з англійської мови. Це стосується не тільки лексики, але й синтаксису, фонетики, орфографії та інших аспектів мови.

Комп'ютерний варіант статті повинен задовольняти такі вимоги:

**Формат друку** – А4, орієнтація – альбомна.

Поле: ліве, праве – 2,1 см, верхнє, нижнє – 1,7 см.

Стаття подається у двох колонках, шириною 10,6 см (Microsoft Word, меню Формат, Колонки).

**Шрифт** – Times New Roman Сут.

**Розмір шрифту** – 9.

**Інтервал** – одинарний.

Інцями та признице автора статті та назва друкується жирними літерами у такому порядку:

**Інцями та признице** розташовуються праворуч, назва статті – через інтервал по центру сторінки.

Текст статті друкується через інтервали після назви.

**Абзац** – 10 мм.

Малюнки та фотографії подаються у вигляді окремих файлів у форматі ТІФФ або ВМР з поданням їх назв на ярлику дискети, що вміщує комп'ютерний варіант статті.

Таблиці повинні бути шириною, не більшою 10,6 см.

Таблиця та її номер розташовуються праворуч (друкується жирним шрифтом), а її заголовок – по центру (жирним шрифтом);

Посилання на джерела в тексті даються у квадратних дужках.

Перша цифра вказує номер за посилком посилань, що даються згідно порядку їх появи в тексті. Номер посилання на одне й те саме джерело дублюється. Після коми дається друга цифра, яка відповідає номеру сторінки. Перелік посилань має назву "Література" і надається в кінці статті через один інтервал після статті ("Література" – жирним шрифтом);

В разі відсутності ідентифікаційних номерів рукописи не приймаються до розгляду.

До рукопису додаються рішення відповідальні кафедри про рекомендацію статті до друку та рекомендації фахівців спеціалізованої комісії.

Професійна редакція може бути перевірена та затверджена на спеціалізованій конференції.

І приймається до розгляду з метою видання статті в наступному номері журналу.

МІНІСТЕРСТВО ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ  
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ім. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

# ВІСНИК ЧЕРКАСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИПУСК 13

Серія  
БІОЛОГІЧНІ  
НАУКИ

ЧЕРКАСИ 1999



Збірник наукових праць містить статті в галузі фізіології, проблеми біологічних наук.

Для широкого кола фахівців: зоологів, ботаників-науківців, інженерів, аспірантів, студентів та подорожників.

Журнал рекомендовано до друку вченою радою Черкаського держуніверситету (протокол №1 від 30 серпня 1999р.)

Засновник - Черкаський державний університет ім. Богдана Хмельницького.

#### Головна редакційна колегія

д-р екон. наук, проф. І. І. К у р у д з а /головиныи редактор/, к-т іст. наук, доц. В. М. М е л ь н и ч е н к о /видавничий секретар/, д-р біолог. наук, проф., член - кореспондент АНН України Ф. Ф. Б о с ь ч к о, д-р фіз.-мат. наук, проф. А. М. Г у с а к, д-р філол. наук, проф. С. А. Ж а б о т и н с ь к а, к-т и ед, наук, проф. В. Л. О м е л ь н и ч к о, д-р іст. наук, проф. А. Ю. Ч а б а н.

#### Редакційна колегія серії:

д-р біолог. наук, проф. член-кореспондент АНН України Ф. Ф. Б о с ь ч к о (видавничий редактор) д-р біолог. наук, проф. Ю. П. Г о р т о, д-р біолог. наук М. Ф. К о в т у н, к-т біолог. наук доц. В. С. Л и з о г у б (видавничий секретар), д-р біолог. наук П. С. Л я ш е н к о, д-р біолог. наук, проф. М. В. М а к а р е н к о, д-р медичн. наук, проф. І. Я. М і н ь с ь к и й, д-р медичн. наук, проф. М. М. С е р е д е н к о, д-р біолог. наук В. А. С о л о м а х а, д-р біолог. наук, проф. В. О. П и б е н к о.

Засновник - Черкаський державний університет ім. Богдана Хмельницького.

Свідчення про державну реєстрацію КВ № 2527 від 27.03.1997

#### Адреса редакційної колегії:

18000, Черкаси, бульвар Шевченка, 81, Черкаський державний університет ім. Б. Хмельницького, кафедра анатомії та фізіології людини і тварин.  
Тел.(0472) 45-44-23

© Черкаський державний університет, 1999

УДК 577.157.004

Ф. Ф. Босьчко, Л. О. Босьчко

### Вивчення дії кобальту на динаміку фракції ліпідів в сироватці крові

Ізучати вплив різних доз мікроелемента кобальта на динаміку липідних фракцій ліпідів в сироватці крові кроликів в печенні 15-и днів.

Установлено, що низьке дози мікроелемента (0,01--0,6 мг/кг) в більшості випадків сприяє зниженню в сироватці крові концентрації тригліцеридів, холестерина и фосфоліпідів. Однак, зниженню холестерина протистоить більше зменшення, чем фосфоліпідів. Позитивну фосфоліпід-холестеринуву коєфіцієнт в цих умовах збільшується.

Противоположне зменшення в динаміці даних фракцій ліпідів и фосфоліпід-холестеринуву коєфіцієнта мають место при введенні жовтими більше високих доз кобальта — 3 и 6 мг/кг веса тела.

Полученные данные свидетельствуют о разных механизмах действия низких и высоких доз кобальта на липидный обмен.

#### Вступ

В даний час увагу багатьох вчених привертать питання обміну і регуляції вмісту тригліцеридів, фосфоліпідів та холестерину в організмі.

В літературі є дані, що з обміном тригліцеридів тісно пов'язаний і обмін фосфоліпідів. Так, наприклад, зниження синтезу фосфоліпідів в організмі призводить до накопичення жиру в печінці. Зараз зібрано значний експериментальний матеріал який свідчить, що фосфоліпіді також відіграють важливу роль, як структурний компонент клітинних мембран, мітохондрій, ядер та інших цитоплазматичних органел [1,2].

Поряд з фосфоліпідами в формуванні багатовисельних мембран клітини бере участь і холестерин. Крім того, холестерин має генетичний зв'язок з такими фізіологічно-активними сполуками як жовчачі кислоти, стероїдні гормони вітаміні групи D та ін. [3].

Отже, всі три вищенаведені фракції ліпідів, досить важливі для нормального протікання обмінних процесів в організмі та його життєдіяльності. Разом з тим, на стан обміну тригліцеридів, фосфоліпідів і холестерину впливає чимало зовнішніх факторів, серед них особливе місце займають біологічноактивні речовини, зокрема мікроелементи, які вводяться в організм в різних кількостях переважно з їжею та водою.

Серед мікроелементів значний інтерес становить кобальт, роль якого в обміні ліпідів вивчена досить мало, хоч він бере участь в цих процесах безпосередньо, а також в складі вітаміну В<sub>12</sub>.

В зв'язку з вищенаведеним метою нашої роботи було дослідити дію різних доз мікроелементу кобальту у вигляді хлориду кобальту на динаміку тригліцеридів, фосфоліпідів і холестерину в сироватці крові кролів.



## ПОКАЗНИКИ РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ

*Представлені результати опитової умовної роботи здатності головного мозку на основаних вивчення індивідуальних психофізіологічних стійких міжю людськи, своєю частині нервової діяльності (ВНД), їх роль в процесі обробки в динаміці змінення якості роботи на протязі цього вренні в вивчення у студентів випускних курсів.*

*Навчальні виміри матеріалу можуть бути використані при вивченні вивчення вивчення об'єктивності роботи здатності здатності мозку*

### Мета

Мета з'ясувати зв'язок між кількісними показниками функцій вищої діяльності чи успішності навчання з комплексом показників функцій вищої нервової діяльності, в тому числі, індивідуально-типологічних властивостей, психічних функцій, може бути використано для вирішення питань, оптимізації навчання, професійної і професійної психофізіологічного відбору, оцінки функціонального стану.

Дослідження в цьому напрямку мають дуже важливе значення, так як установлення зв'язку між кількісними оцінками ефективності трудової діяльності чи успішності навчання з комплексом показників функцій вищої нервової діяльності, в тому числі, індивідуально-типологічних властивостей, психічних функцій, може бути використано для вирішення питань, оптимізації навчання, професійної і професійної психофізіологічного відбору, оцінки функціонального стану.

Серед літературних джерел є значна кількість робіт присвячених вивченню розумової працездатності головного мозку [2, 8], але нам було цікаво провести комплексне дослідження її індивідуально-типологічних особливостей у молодих людей однакового віку.

### Методика

У групу обстеження увійшли 105 осіб, віком 25-22 роки, з яких 27 осіб чоловічої статі та 78 осіб жіночої. Обстеження проводились серед студентів підручних курсів психолого-педагогічного факультету Херсонського державного педагогічного університету

Термін проведення досліджень був обумовлений на жовтень-грудень місяці з 9.00 до 13.00 годин в дні підвищеної працездатності - вівторок і четвер.

Для характеристики стану працездатності головного мозку були використані методики для вивчення показників нейродинамічних та психо моторних функцій. Це апаратні методики, які апробовані і широко використовуються в багатьох науково-дослідних та навчальних закладах і наукових організаціях для діагностики внаслідок різних психофізіологічних функцій [3]. Більша частина їх реалізована на апараті ІНДРО (примігд нейродинамічних обстежень), розроблений М.В. Макаренко і лабораторії фізіології вищої нервової діяльності інституту фізіології ім. О.О. Богomoльця НАН України (Методика пред'явлення навантаження в режимі зворотний зв'язок (максимальна кількість сигналів за 5 хвилин) та в режимі нав'язаний ритм (120 сигналів за 1 хвилину та 70 сигналів за 1 хвилину) [4].

У нашій роботі в якості переробки інформації різного ступеня складності, за результатами яких говорили про індивідуальні нейродинамічні властивості, використовували геометричні фігури (квадрат, коло та трикутник) як найбільш прості та доступні для кожної людини і не пов'язані з її набутими здібностями, та слова (назви тварин, рослин чи неживих предметів).

Результати обстежень відразу заносилися до індивідуальних протоколів. Отримані експериментальні дані оброблені методом варіаційної статистики за спеціально складеними програмами з використанням t-критерію Стьюдента.

### Результати та їх обговорення

Отже, з отриманих даних видно, що рівень працездатності головного мозку, який діагностувався з використанням методики пред'явлення навантаження в режимі зворотний зв'язок, складає в середньому в групі при виконанні завдання на геометричні фігури 579,9±7,3 та 463,4±11,1 при виконанні завдання на слова (Табл. 1).

Звагавши, аналіз отриманих даних дозволяє зробити висновок що за середніми показниками у всіх режимах в завданні на геометричні фігури дані кращі, ніж на слова, де потрібно і виконання процесів мислення.

У режимі нав'язаного ритму (120 сигн./хв) середні показники працездатності головного мозку при виконанні завдання на геометричні фігури становили 44,7±2,8 та 86,2±3,1 при виконанні завдання на слова.

Показником працездатності головного мозку в режимі нав'язаний ритм є і якість виконання завдання протягом всього періоду обстеження, яка характеризується середньою о кількісних помилок, вираженою в проценті, до пред'явленої кількості сигналів. Цей показник працездатності головного мозку в середньому в групі при виконанні завдання на геометричні фігури складає 11,9±0,8 та 22,97±0,8 при виконанні завдання на слова.

Результати вивчення працездатності головного мозку із застосуванням режиму нав'язаний ритм переробці середнього навантаження (70 сигналів)



х) в середньому в групі становить  $20 \pm 1,6$  при виконанні завдання на геометричні фігури та  $44,96 \pm 4,6$  на слова (Табл. 1).

Таблиця 1. Статистичні дані середніх показників працездатності головного мозку в студентів випускних курсів

Вік	Пол	Середні дані в групі	Нав'язаний ритм							
			ПТМ (120 ситн./хв)		ПТМ (70 ситн./хв)					
			Е	%	Е	%				
18-20	М	44,7	11,9	86,2	22,97	20	16	44,96	35,96	
	Ж	12,8	10,8	13,1	10,8	11,6	11,3	14,6	13,7	
І група дівчат			38,7	10,3	90,7	24,2	14,9	11,9	29,9	23,9
ІІ група дівчат			13,3	10,9	15,9	11,6	13,9	13,2	15,2	14,2
21-25	М	46,7	12,5	84,6	22,6	21,8	17,4	50,2	40,1	
	Ж	13,4	10,9	13,7	10,99	11,9	11,5	15,6	14,5	
26-30	М	46,7	12,5	84,6	22,6	21,8	17,4	50,2	40,1	
	Ж	13,4	10,9	13,7	10,99	11,9	11,5	15,6	14,5	
31-35	М	46,7	12,5	84,6	22,6	21,8	17,4	50,2	40,1	
	Ж	13,4	10,9	13,7	10,99	11,9	11,5	15,6	14,5	
36-40	М	46,7	12,5	84,6	22,6	21,8	17,4	50,2	40,1	
	Ж	13,4	10,9	13,7	10,99	11,9	11,5	15,6	14,5	
41-45	М	46,7	12,5	84,6	22,6	21,8	17,4	50,2	40,1	
	Ж	13,4	10,9	13,7	10,99	11,9	11,5	15,6	14,5	
46-50	М	46,7	12,5	84,6	22,6	21,8	17,4	50,2	40,1	
	Ж	13,4	10,9	13,7	10,99	11,9	11,5	15,6	14,5	

Середній відсотковий показник в групі становить:  $16,1 \pm 3,7$  при виконанні завдання на геометричні фігури та  $35,96 \pm 3,7$  при завданні на слова.

Результати обробки та аналізу отриманих даних виявили статистичні відмінності між показниками працездатності головного мозку у студентів чоловічої та жіночої статі.

На підставі результатів дослідження можна сказати, що взагалі у всіх режимах та при виконанні обох завдань юнак (виключення становлять показники у режимі нав'язаного ритму (120 ситн./хв) на слова) мають набагато кращі показники сили нервових процесів.

Рівень працездатності мозку в режимі зворотний зв'язок при виконанні завдання на геометричні фігури в юнаків становить  $607,7 \pm 16,7$  та  $564,8 \pm 8,1$  у дівчат, що відрізняється на статистично підрозділу величину ( $t=2,3$ , при  $p<0,01$ ). Недостовірне відрізняється, але спостерігається тенденція до достовірності ( $t=1,6$ , при  $p>0,05$ ), показник на слова в юнаків становить  $494,96 \pm 24,2$  та  $452,5 \pm 12,5$  у дівчат (Табл. 1).

У режимі нав'язаного ритму (120 ситн./хв) при виконанні на фігури показник юнаків (недостовірно, але існує тенденція  $t=1,7$  при  $p>0,05$ ) кращий, ніж у дівчат, і становить  $38,7 \pm 3,3$  та  $46,7 \pm 13,4$  (відповідно).

Відсотковий показник при виконанні завдання на геометричні фігури недостатньо відрізняється ( $t=1,6$  при  $p>0,05$ ) краще в юнака і становить  $10,3 \pm 0,9$ , ніж у дівчат  $12,5 \pm 0,9$  (Табл. 1).

Детальні результати отримані при виконанні завдання на слова. Недостовірні ( $t=0,9$ , при  $p>0,05$ ), але кращі показники мають дівчата -  $84,6 \pm 3,7$ , ніж юнаки -  $90,7 \pm 5,9$ . Відповідно недостатній ( $t=0,8$ , при  $p>0,05$ ), але кращий відсотковий показник мають дівчата -  $22,6 \pm 0,99$ , ніж юнаки  $24,2 \pm 1,6$  (Табл. 1).

Таблиця 2. Статистичні дані залежності успішності навчання від владності над іншою нервовою діяльністю (сили нервових процесів в студентів випускних курсів)

Ступінь	Середній	Слабка варіація сильн.	Сильна варіація слабк.	Слабкий	Кількість осіб					
						К-ть	%	К-ть	%	К-ть
1	14	66,7	5	23,8	2	9,5	-	-	21	
2	21	42,9	10	20,4	13	26,5	4	8,2	1	2,04
3	17	48,6	6	17,1	11	31,4	1	2,9	-	35
Завдання на геометричні фігури										
1	6	28,6	2	9,5	5	23,8	2	9,5	6	28,6
2	6	12,3	7	14,3	3	6,1	8	16,3	25	51,02
3	2	5,7	8	22,9	3	14,3	9	25,7	11	31,43
Завдання на слова										
1	6	28,6	2	9,5	5	23,8	2	9,5	6	28,6
2	6	12,3	7	14,3	3	6,1	8	16,3	25	51,02
3	2	5,7	8	22,9	3	14,3	9	25,7	11	31,43

У режимі нав'язаний ритм при переробці середнього навантаження (70 ситн./хв) при виконанні завдання на геометричні фігури показники юнаків відрізняються недостатньо (спостерігається лише тенденція  $t=1,6$ , при  $p>0,05$ ) і кращі ніж у дівчат, і становлять  $14,9 \pm 3,9$  та  $21,8 \pm 1,9$  (відповідно).

Відсотковий показник при виконанні завдання на геометричні фігури також недостатній (лише існує тенденція  $t=1,6$  при  $p>0,05$ ) краще у юнаків -  $11,9 \pm 3,2$ , ніж у дівчат -  $17,4 \pm 1,5$  (Табл. 1).

При виконанні завдання на слова результати юнаків  $-29,9 \pm 5,2$  статистично відрізняються ( $t=2,7$  при  $p<0,01$ ) і відрізняються від показників дівчат  $-50,2 \pm 5,6$ .

Відсотковий показник при виконанні завдання на слова також статистично відрізняється ( $t=2,6$  при  $p<0,01$ ), кращий у юнаків -  $23,9 \pm 4,2$ , ніж у дівчат -  $40,1 \pm 4,5$  (Табл. 1).

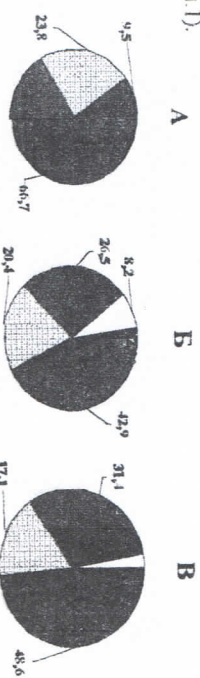


Рис. 1 Показники успішності навчання та відсоткової кількості студентів у залежності від сили нервових процесів при пред'явленні геометричних фігур в режимі нав'язаного ритму (120 ситн./хв) в групі:

А — у студентів, які втягалися на "відмінно"; Б — на "добре"; В — на "задовільно"

Умовні позначення: ■ — сильні нервові процеси (0,0 - 10,9%);

▨ — середні (11,0 - 15,9%); ▤ — слабка варіація сильних нервових процесів (16 - 20,9%); □ — сильна варіація слабких нервових процесів (21,25,9%); ■ — слабкі нервові процеси (26% і більше).



Результати статистичного аналізу (Табл. 2) успішності навчання з використанням різних процесів показують, що різьє успішності навчання (рис. 1) знаходиться в залежності від розвитку індивідуально-психологічних властивостей ВІД.

#### Висновки

1. Встановлено, що статистичні дані середніх показників працездатності головного мозку в студентів вищих курсів при пред'явленні навантаження в режимах зворотної зв'язок і низькій ритмічності впродовж кращі при виконанні завдання на периферійні подразники, ніж на вербальні що, можливо, пов'язано з процесом більш складної розумової діяльності.
2. З'ясовано, що збільшила кількість нервової інформації та якість виконання завдання впродовж краща у конікти, ніж у дитячі.
3. Динаміка працездатності головного мозку спостерігається в нав'язаному режимі при середньому навантаженні, а особливо при навантаженні зростаючої складності на вербальні подразники.
4. З'явлено залежність успішності навчання від сил нервових процесів.

#### Література

1. Борейко Т.І. Стан властивостей основних нервових процесів пам'яті, уваги, успішності навчання у дітей шкільного віку. Автореферат. - К., 1993. - 17с.
2. Косидов І.К. Работоспособность человека и пути ее повышения М.: Знание, 1955. - 39с.
3. Макаренко М.В. Теоретичні основи і методи професійного психологічного відеорування спеціалістів. - К., 1996. - 33с.
4. Макаренко Н.В., Воронюк В.І., Панченко В.М. Связь индивидуальных психофизиологических свойств с успешностью обучения в ВУЗе // Психологический журнал. - 1991 - 12. №6 - С. 98-104.
5. Небелитин В.Д. Сравнительное изучение кратких методик определения основных свойств нервной системы у человека. - М.: Просвещение, 1965. - С. 60-83.
6. Павлов И.П. Задачі і типи вищої нервової діяльності. М.: Вид. АН СРСР 1949. - С. 535-548.
7. Павлов И.П. Физиологическое учение о типах нервной системы тапараметра. // Полное собрание сочинений. - М.: Изд-во АН СРСР 1951. - Т. 3, кн. 2. - С. 77-88.
8. Роджественская В.И. Индивидуальные различия работоспособности (Нексофизиологическое исследование работоспособности в условиях монотонной деятельности). - М. Педагогика, 1980. - 151 с.
9. Чайченко Г.М. Зависимость успешности студентов от индивидуально-психологических свойств их нервной системы // Физиологический журнал. - 1993. - Т. 12. - №4. - С. 63-66.

Херсонський державний педагогічний університет

Т.У. Вирюкова

#### THE INDEX OF THE EFFICIENCY OF THE MENTAL WORK OF THE BRAIN OF THE SENIOR STUDENTS.

Here are given the results of the research (analysis) of the mental (intellectual) work of the brain on the basis of the study of individual psychophysiological peculiarities of people, the characteristics of the highest mental activity, their role in the process of teaching and the dynamics of changes of the quality of work during all the period of its fulfillment by the undergraduates (by the senior courses students).

The data received by the author can be used for the further study of the problem on the peculiarities of the brainwork efficiency.

Kherson University

#### СТАП ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА СНІД В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В статті наведено результати аналізу даних о захворюваності на СНІД в Черкаській області з 1995 по 1998 роки. Статистичні дані проведено порівняння по віковим групам населення, по місту та сільській місцевості. Розкрито шляхи передачі інфекції та профілактичні методи боротьби з нею в області.

#### Вступ

Найдемія інфекції, що викликана вірусом імунодефіциту людини (ВІД), стоїть в історії людства величезною подією кінця ХХ століття, яку можна поставити в один ряд з двома світовими війнами як по кількості жертв, так і по тих збитках, які вона наносить суспільству.

Синдром набутого імуноного дефіциту (СНІД), як війна, несподівано змінився на людство і продовжує наступати, вражаючи нові країни і континенти. На відміну від вірускових дій ВІД - інфекції в більшості країн поширилась непомітно, і людству відкрились вже наслідки цього несподіваного поширення - хвороби і смерть мільйонів людей.

Захворювання ВІД звичайно не миттєво і жителів Черкаської області.

#### Результати та їх обговорення

В результаті проведеної нами обробки даних статистичного відділу Обласного центру профілактики та боротьби зі СНІД було встановлено, що у Черкаській області перший випадок СНІДу був зареєстрований в 1988 році у поземного громадянина. Щорічно протягом 1988 - 1993 р.р. виявили ще по одному випадку ВІД-інфікованих осіб.

У 1994 році було виявлено ще 4 випадки, з них - 3 поземних громадян. У 1995 році виявлено 7 ВІД-інфікованих громадян (шість осіб інфекційні наркомани). Отже, з 1988 року по 1995 рік в нашій області виявлено 17 ВІД-інфікованих осіб, що свідчить про низький рівень інфекційності населення на той час.

Переломним у розвитку епідемії став 1995 рік. Соціальна та економічна криза в країні призвела до різкого збільшення захворюваності на інфекційні та венеричні хвороби, а також сприяла поширенню наркотиків.

Кількість виявлених ВІД-інфікованих осіб у 1996 році в порівнянні з 1995 роком зросла у 32 рази і становила 225 осіб. Кількість ВІД-інфікованих у 1997 році в порівнянні з 1996 роком зросла приблизно у 2 рази і досягла межі 470 осіб. Тенденція збільшення кількості ВІД-інфікованих набула сталого характеру і зберігається до сьогодні.

На кінець 1997 року наша область займала шосте місце після Одеської, Донецької, Миколаївської, Дніпропетровської областей, Автономної Республіки Крим та міста Київ.



## ЗМІСТ

Босчко Ф.Ф., Босчко Л.О.	Вивчення дії кобальту на динаміку вмісту окремих фракцій ліпідів в сироватці крові.....	3
Бірюкова Т.В.	Показники розумової працездатності головного мозку у студентів вищих курсів.....	10
Гичко А.А., Мельничук О.А.	Стан захворюваності на снід в черкаській області.....	15
Глазирін І.Д., Середенко М.М., Портніченко В.І., Моисенко Є.В.	Особливості адаптації юнаків різних темпів морфофункціонального розвитку до силових фізичних навантажень.....	22
Горго Ю.П., Філімонова Н.Б., Ян Т.Е.	Визначення психофізіологічного статусу людини для розробки критеріїв її професійної придатності.....	28
Іванора І.О., Макаренко М.В.	Стан деяких психофізіологічних функцій учнів при фізичних навантаженнях різної привалості.....	32
Ілюха В.О.	Спектральні характеристики електрогенезу інохових лупоківців шурів за нативних умов.....	39
Кожак Л.М., Коробейникова Л.Г.	Связь между уровнем физического развития и формированием психофизиологических функций у детей младшего школьного возраста.....	49
Коробейников Г.В., Харковлюк Н.З.	Вікони особливості функціональної організації розумової діяльності наукових співробітників.....	55
Колчан П.	Зміни фізичних параметрів психозряв під впливом туристичної діяльності.....	60
Грипченко О.В.	Вплив спортивного тренування на центральну гемодинаміку.....	66
Куденко Т.В., Макаряк М.Ю.	Психофізіологічні показники та успішність навчання дітей молодшого шкільного віку з різним типом спектру ритму серцевого ритму.....	73
Лизогоб В.С.	Сила нервових процесів та спортивна діяльність.....	78
Лысенко Е.Н.	Особенности вегетативной регуляции сердечного ритма мальчиков 10-11 лет в зависимости от возраста и адаптации к физическим нагрузкам.....	84
Макаренко М.В., Мінявський І.Я., Андрійченко О.Д.	Динаміка формування функціональної рухливості нервових процесів дітей і підлітків з різним ступенем біологічної зрілості.....	90
Соколенко В.Д.	Вміст натуральних кілерних клітин у периферичній крові осіб, що проживають на радіаційно-забруднених територіях.....	96
Тернова Д.В., Чайченко Г.М., Горго Ю.П.	Дослідження здатності людини до зорового розпізнавання різноорієнтованих у просторі п'ятилітерних сіл.....	99
Чередишченко В.І.	Соціально-медичні аспекти та особливості розвитку вагтності у підлітків.....	104
Гаврилюк М.Н.	Зимові орлана-білохвоста в Україні.....	107
Горбенко А.С.	До вивчення екології ховрахів (сіельс) середнього придніпров'я.....	114
Никитченко Н.Т., Цуп О.В.	Антропогенні впливи на членистоногих в умовах Черкаської області.....	120
Реленко Л.В.	Особливості розповсюдження пауків в умовах Черкаської області.....	129
Никифоров В.В., Некрасенко Л.А.	Про ієрархію понять біологічної, фітологічної та ландшафтної індикації.....	135
Байрак О.М., Стороднюк О.В.	Про використання лишайників як діагностичних видів деяких синтаксонів класифікації Браун-Бланке.....	138
Осипенко В.В., Олійник Г.Т., Хоменко М.В.	До питання виччення спонтанної рослинно-сні міста Черкаси.....	142
ЗМІСТ	.....	150
150	.....	151



Здано до набору 04.10.99. Підп. до друку 09.12.99. Формат 60 x 90/16.  
Папір офсет. Ум. друк. арк. 10,0. Тираж 300 пр. Зам. № 1001  
Редакційно-видавничий відділ Черкаського державного університету  
ім. Б. Хмельницького  
Адреса: 18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 81, кім. 117  
тел. (0472) 47-13-16, факс (0472) 47-22-33 (цілодобово)